**Program Muzea v Šumperku, Muzea Zábřeh,
Muzea Mohelnice, Památníku Adolfa Kašpara v Lošticích
a Lovecko-lesnického muzea v Úsově**

Změna programu vyhrazena
Sledujte náš web: www.muzeum-sumperk.cz

Květen 2021

ŠUMPERK

Stálá expozice VM v Šumperku
Příroda a dějiny severozápadní Moravy
Expozice se může jako první muzejní expozice v ČR pochlubit unikátním produktem – zcela automatickým audioprůvodcem GuidePort. Nově je možné si v expozici prohlédnout kolekci soch apoštolů a evangelistů z Králík, která je v kompletní podobě k vidění po více než sto letech.
Vstupné: plné 50 Kč, snížené 30 Kč, děti do 6 let (jednotlivě) zdarma

Výstavní síň

Šumperské veduty
prodlouženo do 29. srpna 2021
Panorama Šumperka a městská zákoutí zachycená od 18. do poloviny 20. století v malbě, kresbě a grafice vám přiblíží nová výstava ve Výstavní síni šumperského muzea, a to prostřednictvím rozmanité kolekce šumperských vedut, uložených až na výjimky ve sbírkách muzea.
Veduta neboli pohled na město i okolní krajinu byla v evropském výtvarném umění velmi populárním malířským žánrem po celé sedmnácté století až do století devatenáctého. Dá se říci, že její obliba přetrvává dodnes, pouze médium malby či grafiky postupně nahradila fotografie.
Dochované veduty lze vnímat nejen jako svébytná umělecká díla, ale také jako důležitý historický pramen. Nejinak tomu bylo v Šumperku. Až do 70. let 19. století jsou veduty jediným informačním zdrojem pojednávajícím o vzhledu města a dá se z nich vyčíst velké množství údajů o jeho stavebním vývoji. Na výstavě můžete poznávat jak výtvarné pojetí exponátů, tak jejich hodnotu v podobě historických proměn města. Těšit se můžete kupříkladu na mimořádně cenný soubor olejomaleb s vynikající vypovídající hodnotou od Carla Thöndla (1829–1913). Abyste se v historických pohledech na Šumperk lépe orientovali, jsou umělecké veduty konfrontovány se současnými fotografickými snímky, které byly pořízeny pro účely stejnojmenného katalogu.
Vstupné: plné 50 Kč, snížené 30 Kč, děti do 6 let zdarma

Veduty si také můžete detailně prohlédnout v nové publikaci muzea s názvem Šumperské veduty, kterou je možné objednat prostřednictvím e-mailu **ivana.knoppova@muzeum-sumperk.cz.**

Hollarova galerie

Extrémní jevy na Jesenicku a Šumpersku pohledem meteorologa
prodlouženo do 1. srpna 2021
Předpovědi počasí věnuje většina z nás pravidelnou pozornost. Stejně tak se zaujetím sledujeme zprávy o jeho extrémních projevech u nás i ve světě. Právě takovým jevům

v oblasti Jeseníků a Rychlebských hor je věnována tato výstava. Představuje desítku mimořádných situací zaznamenaných v letech 1978–2017. Mezi ně se řadí bouřky, nárazový vítr, velmi nízké či naopak vysoké teploty a další nezvyklé jevy. Návštěvníci se také blíže seznámí s přístroji, které meteorologům pomáhají (či v minulosti pomáhaly) při jejich práci. Vyzkoušet si tak mohou třeba automatickou meteorologickou stanici, dále si prohlédnou meteorologickou budku včetně jejího vybavení, aerologickou sondu a mnohé další přístroje. Výstava je pořádána ve spolupráci s Vlastivědným muzeem Jesenicka, které při její přípravě spojilo své síly s Českým hydrometeorologickým ústavem.
Vstupné: plné 30 Kč, snížené 20 Kč, děti do 6 let zdarma

Rytířský sál

Na Jeseníky!
prodlouženo do 13. června 2021
Horská krajina zůstávala dlouhá staletí místem spíše neznámým a tajemným. Pohled na toto prostředí se začal v průběhu 19. století postupně měnit a pomalu se rozvíjel fenomén turistiky. Ani pohoří Jeseníků nezůstávalo dlouho stranou zájmu. Kdo byli první průkopníci zdejší horské turistiky? Kdy vznikly první turistické mapy? Jakým způsobem měnil rozvíjející se turismus tvář hor? A jak to bylo se zimními sporty? To vše a mnohé další zajímavosti se dozvíte na výstavě věnované historii turistického objevování Jeseníků. A nejen to. Prohlédnete si také ukázky dobových turistických map, tištěných průvodců a dalších zajímavých dokladů rozvoje turistiky. Výstava je pořádána ve spolupráci s Vědeckou knihovnou v Olomouci, kde byla poprvé instalována v roce 2019 souběžně s vydáním stejnojmenné knihy autora Jiřího Glonka.
Vstupné: plné 30 Kč, snížené 20 Kč, děti do 6 let zdarma

Orchestrion a jiné hrací skříňky
prodlouženo do 13. června 2021
Výstava nejen pro oči, ale zejména pro uši návštěvníků Muzea Šumperk představuje orchestrion, který patří k největším v České republice. Po dlouhém a náročném restaurování, zaměřeném na jeho akustické a mechanické části, orchestrion téměř po 50 letech opět hraje. Při této příležitosti muzeum vystavuje celou svou sbírku mechanických hracích strojů – automatofonů, nazývaných také jako hrací skřínky a skříně, vytvářejících melodii pomocí mechanických součástí. Kromě orchestrionu návštěvníkům zahrají i zrestaurované flašinety z pekařovské dílny rodiny Kolbů a k vidění jsou i méně známé strojky, konkrétně polyfon a herofon, které na znovuvrácení zvuku ještě čekají.
Vstupné: plné 30 Kč, snížené 20 Kč, děti do 6 let zdarma

Muzejíčko (Galerie Šumperska)

Já, hrdina
prodlouženo do 5. září 2021

Interaktivní výstava pro děti i rodiče se věnuje složkám integrovaného záchranného systému (IZS) a situacím, ve kterých se může každý z nás stát hrdinou a zachránit lidský život. Zážitková výstava myslí také na nejmladší návštěvníky, které hravým způsobem seznamuje s tím, jak se chovat v krizových situacích a co je úkolem jednotlivých složek IZS. Události posledních měsíců celosvětově ukázaly, že lidé pracující v záchranných systémech jsou skutečnými hrdiny všedních dnů. Věříme tedy, že se výstava bude líbit jak malým, tak i velkým návštěvníkům. Výstava je vhodná pro předškoláky a žáky základních škol.

V případě zájmu se můžete objednat na adrese **sarka.krellerova@muzeum-sumperk.cz.**
Vstupné: plné 60 Kč, snížené 40 Kč, děti do 3 let zdarma

Galerie mladých

Poutní místa naší vlasti
prodlouženo do 20. června 2021
Autorkou výstavy je paní Marie Němečková, která se malbě věnuje asi devět let. Je členkou malířského klubu Beneart v Praze.
Vstupné: 10 Kč, děti do 6 let (jednotlivě) zdarma

ZÁBŘEH

Stálé expozice: ***Z historie města a okolí, Z pokladů zábřežského muzea, Grafický kabinet Václava Hollara***
Vstupné: plné 50 Kč, snížené 30 Kč, děti do 6 let (jednotlivě) zdarma

Nová stálá expozice: ***Dalekým severem s Janem Eskymo Welzlem***
Vstupné: plné 50 Kč, snížené 30 Kč, děti do 6 let (jednotlivě) zdarma

Dalekým severem s Janem Eskymo Welzlem
Nová expozice přenese návštěvníka do prostředí dalekého a mrazivého severu, kde se mnohdy musí člověk spolehnout jen sám na sebe a naslouchat přírodě. Především však představí obdivuhodný životní příběh obyčejného člověka, který se jen se čtyřmi krejcary v kapse vydal na dalekou cestu do neznámých končin. Příběh cestovatele začíná v rodném Zábřehu, kde se návštěvníci seznámí s dobou jeho dětství, mládí i prvních toulek po Evropě. V dalších částech expozice již budou sledovat jeho putování napříč Sibiří, ukončené usídlením na Novosibiřských ostrovech, a dále pobyt na zlatonosné Aljašce v posledních dvaceti letech jeho života. Návštěvníci také poznají osobnosti tří redaktorů Lidových novin, kterým dodnes vděčíme za to, že zaznamenali Welzlova vyprávění o dalekých cestách. Díky tomu je můžeme dodnes obdivovat a ti odvážnější jít i v jeho stopách. Právě o tom, že Welzlův příběh, obestřený rovněž mnoha záhadami, nepřestává fascinovat a lákat, svědčí poslední část expozice, věnovaná tzv. welzlologům. Expozice však svým obsahem nabídne víc než jen příběh J. E. Welzla. Návštěvníci se zároveň seznámí s podobou severské krajiny a jejími obyvateli, nahlédnou do interiéru srubu nebo budou moci posedět v redaktorově pracovně nad stránkami některé z mnoha knih, které o Welzlovi vyšly. Velkým lákadlem bude jistě také autentický filmový záznam Welzlova předvádění eskymáckých tanců, natočený za jeho pobytu v Brně v roce 1929. **Vstupné: plné 50 Kč, snížené 30 Kč, děti do 6 let (jednotlivě) zdarma**

Grafický kabinet Václava Hollara
Ve sbírce zábřežského muzea se nachází impozantní kolekce grafických listů Václava Hollara (1607–1677), věhlasného rytce a kreslíře 17. století, kterou daroval muzeu milovník a sběratel umění plk. Karel Lukas. Václav Hollar svou tvorbou přispěl k rozvoji techniky rytí i leptání do mědi a jako jeden z mála Čechů své doby ovlivnil výtvarné umění v evropském kontextu. V Hollarově grafické tvorbě můžeme sledovat pestrou škálu námětů. Vedle vedut, zeměpisných plánů a map se intenzivně věnoval také portrétní tvorbě, studiím krojů a oděvů či náboženským, historickým, mytologickým a alegorickým námětům. V jeho uměleckém repertoáru najdeme i precizní práce s přírodní a sepulkrální tematikou. **Současná instalace** si klade za cíl prezentovat široké veřejnosti ***výběr z díla***, tj. nejdůležitější tematické okruhy,

kterými se Hollar zabýval. K vidění jsou kupříkladu působivé ilustrace k překladům Vergiliovy Aeneidy i ke známým Ezopovým bajkám, dále portréty významných osobností anglického dvora i urozených měšťanů, grafické listy zachycující studie krojů a oděvů, řada pohledů do krajiny či tisky náhrobků a stavebních památek. Jednotlivé okruhy z **kolekce, která se svým počtem téměř 750 grafických listů řadí k nejrozsáhlejším souborům díla Václava Hollara v České republice**, budou v expozici obměňovány a detailně představeny. Vždy tak budete mít důvod se do Grafického kabinetu vrátit a důkladně si prohlédnout vybranou část z Hollarova uměleckého repertoáru.
Vstupné: plné 50 Kč, snížené 30 Kč, děti do 6 let zdarma (včetně expozic *Z historie města a okolí* a *Z pokladů zábřežského muzea)*

Hračky ze sbírky Kamily Kubáškové
prodlouženo do 6. června 2021
Až do června si návštěvníci Muzea Zábřeh mohou prohlédnout výstavu věnovanou dětským dárkům. Ty jsou prezentovány prostřednictvím sbírky historických hraček Kamily Kubáškové z Rýmařovska, která obsahuje téměř vše, co si děti mohly v minulosti přát – různé panenky, domečky pro panenky, medvídky, stavebnice nebo autíčka. Uvidíte například i hadrovou panenku Terezínku, s níž si hrála holčička v koncentračním táboře Terezín, nebo charitativní hračku Habešánek z počátku 20. století.
Vstupné: plné 30 Kč, snížené 20 Kč, děti do 3 let zdarma

Minigalerie

Výstava výtvarných prací žáků Základní školy a Domu dětí a mládeže Krasohled
prodlouženo do 16. května 2021
Výstava nabízí pohled dětí na svět, který je bezprostředně obklopuje, když si hrají. Zvolili jsme téma, které osloví každého z nás: Hračky s námi žijí. Citové pouto k některým z nich nás přinutí ponechat si je po celý život. Naše hračky nás dokáží vrátit ve vzpomínkách do bezstarostného dětství.
Vstupné: 10 Kč, děti do 6 let (jednotlivě) zdarma

Fotografie Ladislav Doležal .
20. 5. – 25. 7. 2021
Výstava fotografií přírody a krajiny.
Vstupné: 10 Kč, děti do 6 let (jednotlivě) zdarma

MOHELNICE

Stálá expozice
Z dějin Mohelnicka – expozice oceněná prestižní cenou Gloria musaealis za nejlepší expozici roku 2005
Expozice, která svými historickými předměty, pregnantními texty a nápaditým uměleckým ztvárněním uvádí do dějů, které prožívali naši předkové. Nejstarší exponáty pocházejí z 11. století, nejmladší dokládají vývoj města na přelomu 20. a 21. století.
Vstupné: plné 50 Kč, snížené 30 Kč, děti do 6 let (jednotlivě) zdarma

Pravěk Mohelnicka
Expozice představuje veřejnosti artefakty dokládající vývoj regionu od paleolitu až po 10. století. K nejzajímavějším exponátům patří torza neolitických venuší, vzácné měděné nástroje nebo depoty bronzových předmětů. Instalace je doplněna velkoplošnou projekcí. V prostorách muzea je otevřena také interaktivní archeologická herna.
Vstupné: plné 50 Kč, snížené 30 Kč, děti do 6 let (jednotlivě) zdarma

O včelách a lidech
prodlouženo do 5. září 2021
Interaktivní výstava, která představuje život včel formou komiksu a her. Práci včelaře zas přibližuje díky sbírkovým předmětům našeho muzea. Výstava vznikla ve spolupráci se střediskem ekologické výchovy při SVČ Doris Šumperk. Součástí výstavy budou doprovodné programy pro objednané skupiny dětí.
Vstupné: plné 30 Kč, snížené 20 Kč, děti do 3 let zdarma

PAMÁTNÍK ADOLFA KAŠPARA V LOŠTICÍCH

Expozice Adolfa Kašpara
Expozice představuje ojedinělou kolekci děl malíře a ilustrátora Adolfa Kašpara. V podkroví domu se nachází Mistrův ateliér s autentickým zařízením.
Vstupné: plné 50 Kč, snížené 30 Kč, děti do 6 let (jednotlivě) zdarma

EXPOZICE LOŠTICKÝCH POHÁRŮ
Hrnčířství na Lošticku v proměnách času
Nová expozice, jež vznikla pod záštitou Ministerstva kultury a s podporou města Loštic, představuje ucelenou formou fenomén výroby unikátního druhu keramiky se specifickými puchýřky, která byla vyráběna v průběhu vrcholného středověku a raného novověku pouze v Lošticích a jejich nejbližším okolí. Toto keramické zboží se však proslavilo po celé střední Evropě, loštické poháry známe z celé řady měst i šlechtických sídel daleko za hranicemi severní Moravy.
Expozice však příběh pozoruhodně silné tradice hrnčířství regionu vypráví již od pravěkých období, a to v souvislosti s prokázaným využíváním tuhy z dolů u nedalekého Svinova při mísení keramického těsta. Hlavním tématem zůstávají unikátní poháry, nicméně expozice by také chtěla zdůraznit, že zdejší kvalitní keramická produkce pokračovala až do počátku 20. století. Tímto příběh loštických hrnčířů získává nadčasový rámec. Pro malé i velké návštěvníky jsou připraveny i tematické interaktivní prvky.
Vstupné: plné 50 Kč, snížené 30 Kč, děti do 6 let (jednotlivě) zdarma

Poslední hrnčíři v Lošticích
prodlouženo do 26. září 2021
Hrnčířské řemeslo má v Lošticích dlouholetou tradici. Největší slávy dosáhli hrnčíři v 15.–16. století svou unikátní keramikou se specifickými puchýřky. Keramická produkce však pokračovala až do první třetiny 20. století. S posledními hrnčíři a kamnáři se seznámíte v krátkých medailoncích a prohlédnete si i některé jejich výrobky. Výstava je připravena ze sbírek Havelkova muzea v Lošticích a doplňuje tak novou expozici věnovanou loštickým pohárům a zdejšímu hrnčířství.

Vstupné: plné 20 Kč, snížené 10 Kč, děti do 6 let zdarma

Máte-li zájem o komentovanou prohlídku, kontaktujte, prosím, paní Lenku Heinrichovou na e-mailu pamatnik.lostice@muzeum-sumperk.cz.

LOVECKO-LESNICKÉ MUZEUM V ÚSOVĚ

Návštěvníci se mohou těšit na nové, moderní pojetí expozice domácí fauny a lesnictví v 2. patře zámku. Exponáty jsou doplněny interaktivními prvky a audiovizuální technikou. Expozice představuje zejména totální preparáty velkých a malých druhů domácí fauny, kolekci hmyzu i velmi atraktivní sbírku loveckých zbraní včetně zabavených pytláckých zbraní a pomůcek. Návrh nového řešení vycházel z myšlenky obnovy muzejního charakteru instalace, jež by byla zatraktivněna současnými interaktivními prostředky. Součástí stálé expozice je také historie zámku Úsov, další část expozice představuje unikátní sbírku loveckých trofejí z Indie a Afriky.

Okruh I. – stálá expozice Lovecko-lesnického muzea v 1. a 2. patře, expozice Kolébka lesnického školství, Strašidelný labyrint, výstavy
Vstupné: plné 100 Kč, snížené 50 Kč, děti do 3 let zdarma

Okruh II. – **bude otevřen jen v měsících červenec a srpen, po domluvě předem také již v červnu** (stálá expozice Lovecko-lesnického muzea ve 2. patře, Pohádky na zámku Úsov, expozice Kolébka lesnického školství, Strašidelný labyrint)
Vstupné: plné 100 Kč, snížené 50 Kč, děti do 3 let zdarma

Putování středověkem – interaktivní expozice věnovaná středověkým řemeslům, především hrnčířství, stavebnictví a také pro region velmi významnému fenoménu – těžbě kovů. Dotýkati se exponátů přísně povoleno!
Vstupné: součást hlavního okruhu (100 Kč a 50 Kč) nebo součást prohlídky nádvoří (vstupné 50 Kč a 30 Kč).

Samostatné vstupné – **nádvoří** (Vlašimský palác, Strašidelný labyrint, expozice Kolébka lesnického školství)
Vstupné: plné 50 Kč, snížené 30 Kč, děti do 3 let zdarma

Galerie Lubomíra Bartoše
Vstupné: plné 50 Kč, snížené 30 Kč, děti do 3 let zdarma

NÁŘEZ

Výstava představuje nevšední řezy různých dřevin a také zajímavé fotografie zachycující nevratné momenty v barevnosti a tvaru těchto dřevěných „koleček“. Cílem výstavy není jednoznačně definovat, jak která dřevina vypadá, naopak jsou zde záměrně prezentovány kusy barevně a tvarově ovlivněné houbami, rozdvojeními, zásahem člověka nebo dalšími faktory, které se na řezu projevily.
Autor výstavy Monty Václav Kappel se věnuje rizikovému kácení stromů a mnohdy podle svých vlastních slov žasl nad obrazem, který se mu na pařezu objevil. Proto se rozhodl ukázat tu krásu i dalším lidem. Barvy a tvary na čerstvém řezu stromů jsou pomíjivé, neboť vysycháním dřevěná kolečka popraskají a vyblednou. Tento proces může trvat i několik let, ovšem největší změny proběhnou v prvních týdnech po kácení. Aby bylo možné zachytit tyto nevratné obrazce alespoň na fotografiích, musí se jednat rychle. Kolečka, mnohdy náročně odřezávaná těsně nad zemí, je třeba obrousit ještě za mokra. To je technologicky poměrně složité, protože čerstvé dřevo brusný papír brzy zalepí. Přichystat k fotografování kolečko o průměru například 80 cm může být práce i na několik dní. Autor připravoval výstavu dva roky a soubor neustále rozšiřuje.
Vstupné: součást prohlídky nádvoří (vstupné 50 Kč a 30 Kč).

V **květnu** bude otevřeno od úterý do neděle od **9.00 – 18.00** (časy začátku prohlídek: 9.00, 9.45, 10.30, 11.15, 12.00, 12.45, 13.30, 14.15, 15.00, 15.45, 16.30 hod.)

Na výstavách a akcích budou pořizovány fotografie a obrazová dokumentace pro dokumentační a propagační účely VM Šumperk.